

Amit a CE jelölésről
tudni érdemes

Kiadta a
Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége
(1012 Budapest, Logodi u. 22-24., www.feosz.hu)

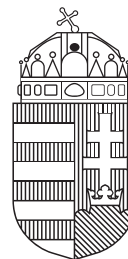

A
Fogyasztóvédelmi Egyesületek
Országos Szövetségének

(1012 Budapest, Logodi u. 22-24.,
www.feosz.hu)

kiadványa.

A kézirat lezárva: 2007. április 15.

A kiadvány a Szociális és Munkaügyi Minisztérium
támogatásával készült.

Amit a CE jelölésről tudni érdemes

Az Európai Unióban az áruk szabad mozgásának következtében az egyes tagállamokban hatalmas mennyiségű új, az uniós belső piacról származó – vagy azon keresztül érkező – termék jelent meg. A fogyasztóvédelem fejlődésének eredményeként alapvető elvárássá vált, hogy csak biztonságos termék kerülhessen forgalomba. Ennek a célnak a biztosítására számos rendelet, irányelv született meg, melyek betartatása elsősorban a tagállami hatóságok feladatát képezi.

Fontos tehát, hogy az Európai Unió belső piacán csak azok a termékek hozhatók forgalomba, melyek megfelelnek a jogszabályokban foglalt követelményeknek.

Mit jelent a CE jelölés?

A CE (Conformité Européenne = európai megfelelés) jelölés tulajdonképpen egy jelzés a hatóságok felé. A logó azt tanúsítja, hogy az így megjelölt termék megfelel a rá vonatkozó követelményeknek, előírásoknak.

Hogy milyen módon? Egyrészt úgy, hogy a gyártó – vagy a termék Európai Unión belüli első forgalmazója – a megfelelési tanúsítvány aláírásával személyesen felelősséget vállal aziránt, hogy a termék teljesíti a rá vonatkozó követelményeket. Másrészt a hatóság kérésére be tudja mutatni a termék műszaki dokumentációját, illetve – amennyiben szükséges – az EK típusvizsgálati tanúsítványt.

A CE jelölés feltüntetése

A CE megfelelési jelnek a „CE” rövidítésből kell állnia az alábbi formában:

A jel méretét – az eredeti arányokra figyelemmel – lehet változtatni, azonban a jelölésnek legalább 5 mm magasnak kell lennie.

A CE jelet lehetőség szerint a terméken kell elhelyez-

ni, jól látható helyen és eltávolíthatatlanul. Ha a termék jellegéből fakadóan ez nem lehetséges, akkor pedig a csomagoláson vagy a kísérő dokumentáción kell elhelyezni.

Az egyes termékkategóriák esetében a jogszabályok a CE jelölés mellé egyéb jelek, azonosítók elhelyezését is előírhatják.

Forgalomba hozatal

Ezen a területen is működik az ún. „kölcsonös elismerés” elve, mely szerint ha valamely terméket az egyik tagállam jogszabályainak megfelelően állítanak elő – és ezt megfelelően tanúsítják –, akkor az a többi tagállamban is szabadon forgalomba hozható.

A visszaélések elkerülése érdekében abban az országban, ahol engedélyezték a forgalomba hozatalt, ott ténylegesen forgalomba is kell kerülnie a terméknek.

A CE jelölés azonban nem a fogyasztók tájékoztatását szolgálja – és nem garantál semmilyen minőségi tulajdonságot –, hanem a hatósági ellenőrzés egyszerűbb lehetőségét biztosítja.

A termékek forgalmazásához – a termékeknek tagországok közötti szabad mozgása és a fogyasztók védelme érdekében – a jogszabályok további biztonsági, munka- vagy környezetvédelmi követelményeket támasztanak. A CE jelölés azt tanúsítja, hogy a termék megfelel ezeknek az előírásoknak.

A CE jelölés hiánya vagy meghamisítása a közösségi szabályozás megsértésének minősül, és szankciókat von maga után.

A tagállamok hatóságainak feladatkörébe tartozik annak ellenőrzése, hogy egy CE jelöléssel ellátott termék ténylegesen megfelel-e a mintadarabnak és az irányelvek által előírt lényeges biztonsági követelményeknek.

Jogszabályi háttér

A termékek biztonságosságáról az általános termék-biztonsági jogszabályok rendelkeznek, de bizonyos termékekre külön szabályok is érvényben vannak. Ilyenek például az élelmiszerek, a gyógyászati termékek, a kozmetikai termékek, a játékok és az elektronikus háztartási berendezések, kifeszültségű villamos berendezések, gázkészülékek stb.

A termékbiztonsági előírások minimális biztonsági követelményeket írnak elő. A konkrét műszaki előírásokat a szabványok határozzák meg.

A csatlakozás napjától a Magyar Köztársaság területén közvetlenül hatályos a TANÁCS 1993. július 22-i 93/465/EGK Határozata a megfelelőség-értékelési eljárások különböző szakaszainak moduljairól és CE megfelelőségi jelölés feltüntetését és használatát rögzítő, a műszaki harmonizációs irányelvekben használni kívánt szabályokról.

Hatálya kiterjed mindazon termékek gyártóira, akik a Tanács 90/683/EGK határozatában előírt, a műszaki harmonizációs irányelvek hatálya alá tartozó ipari termékeket az Európai Unió területén forgalmazni kívánják.

Eljárásrendek

A CE jelölések esetében nem beszélhetünk egységes követelményekről. A különböző termékek/termékkörök esetében különböző előírásoknak, szabályoknak kell megfelelni ahhoz, hogy a jelölés alkalmazható legyen.

A CE jelölés megszerzése igen széles: a gyártó nyilatkozatától, egy külső független tanúsító intézmény által kidolgozott, teljes minőségbiztosítási rendszerig terjedhet.

Az egyszerűbb műszaki termékek esetében lehetőség van arra, hogy a gyártó végezze el termékének vizsgálatát. Ilyenkor a gyártó meghatározza, hogy az általa gyártott termék, mely európai uniós előírásoknak felel meg, és ráteszi a CE jelölést a termékre.

Megfelelőségi vizsgálat

Megfelelőségi vizsgálatot kizárólag nemzeti akkreditáló testület által elismert laboratórium végezhet. Az így kapott eredményeket a tanúsító összehasonlítja a szabványban megfogalmazottakkal, és ez alapján termék tanúsítványt, minőségügyi rendszerek tanúsítványát, illetve személyzet tanúsítást fogalmaz meg.

A CE jelölésen ilyen esetben a tanúsító adatait is fel kell tüntetni.

Hazánkban például a villamossági termékeknél elegendő a gyártó minősítése, míg az orvostechikai eszközök esetében az eszközök megfelelőségének vizsgálatával, ellenőrzésével és tanúsításával kapcsolatos feladatok ellátására csak a kijelölt szervezetek jogosultak.

Megfelelőségi nyilatkozat

A megfelelőségi nyilatkozat rendszerint tartalmazza:

- a termék megnevezését/azonosítását,
- a gyártó vagy meghatalmazott képviselőjének megnevezését,
- a vonatkozó irányelvre történő hivatkozást,
- szabványra hivatkozást (amennyiben van),
- a kijelölt vizsgáló és tanúsító szervezet megnevezését (amennyiben szükséges),

- a speciális forgalmazási feltételeket,
- a gyártás ellenőrzésének igazolását (amennyiben volt ilyen),
- a gyártó vagy aláírásra jogosult meghatalmazott képviselőjének azonosítható aláírását,
- a keltezt.

Főszabály szerint a gyártó vagy a Közösségen belül letelepedett képviselője (továbbiakban képviselője) köteles az utolsó termék elkészítése után legalább 10 éven át megőrizni, és a nemzeti hatóságok rendelkezésére bocsátani a megfelelőségi nyilatkozatot vagy annak egy másolatát.

A jelöléssel kapcsolatos eljárásrend

A CE jelölés elhelyezhetőségének kritériumait, eljárási rendjét az úgynevezett „megfelelőség-értékelési modulok” előírásai szabályozzák. Az A-tól H-ig terjedő modulok előírásai nem zárják ki egymást, sok esetben együtt kell őket használni.

Belső gyártásellenőrzés

Az „A” modul a belső gyártásellenőrzés alapvető előírásait tartalmazza. A gyártó vagy képviselője kidolgozza azokat a műszaki dokumentációkat, melyek megfelelnek az általa gyártott termékekre vonatkozó irányelveknek. Továbbá nyilatkozik arról, hogy a termék megfelel a követelményeknek, és elhelyezi a jelölést a termékeken.

Mintadarab

A „B” modul a közösségi típusvizsgálatot jelenti. Ebben a modulban azt kell tanúsítani, hogy a tervezett gyártást reprezentáló mintadarab megfelel a rá vonatkozó irányelv rendelkezéseinek. A bejelentett szervezet a szükséges vizsgálatokat követően, amennyiben a mintadarab megfelel a vonatkozó irányelveknek, kiállítja a tanúsítványt a kérelmező-

nek. Ha nem felel meg, akkor megtagadja a tanúsítvány kiadását, ezt azonban meg lehet fellebbezni.

Típusmegfelelés

A „C” modul tartalmazza a típusmegfelelés szabályait. Ebben az eljárásban a gyártó azt garantálja, hogy az egyes típushoz tartozó termékei megfelelnek a „B” modulnak megfelelő eljárás során megfelelőnek tanúsított mintadarabnak.

Gyártási minőségbiztosítás

A „D” modul a gyártási minőségbiztosítás szabályozásához kapcsolódik. A gyártó vagy képviselője biztosítja azt, hogy az érintett termékek megfelelnek a közösségi típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak. Tanúsítania kell, hogy teljesítik a rájuk vonatkozó irányelv követelményeit. További kötelezettséget jelent, hogy a gyártó köteles jóváhagyott minőségügyi rendszert működtetni a gyártás, a végső termékellenőrzés és a tesztelés során. A gyártó köteles elhelyezni a CE jelölést a terméken, valamint a megfelelésségről írásbeli nyilatkozatot készíteni.

A gyártónak vállalnia kell, hogy teljesíti a jóváhagyott minőségügyi rendszerből eredő kötelezettségeit, és annak fenntartását, és erről folyamatosan tájékoztatja a bejelentett szervezetet.

Termék-minőségbiztosítási eljárás

Az „E” modul a termék-minőségbiztosítási eljárást szabályozza. A gyártó vagy képviselője biztosítja – és nyilatkozik arról –, hogy az érintett termékek megfelelnek a közösségi típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak, és teljesítik a rájuk vonatkozó irányelv követelményeit. A gyártó itt is köteles a végső termékellenőrzés és a tesztelés területén jóváhagyott minőségügyi rendszert működtetni.

A minőségbiztosítási eljárás során minden terméket meg kell vizsgálni, és el kell végezni rajtuk az előírt vizsgálatokat.

A minőségügyi rendszer jóváhagyására a bejelentett szervezet jogosult a gyártó kérelme és a kapcsolódó kötelező dokumentumok alapján.

Termékellenőrzés

Az „F” modul a termékellenőrzéshez kapcsolódik. A gyártó vagy képviselője ellenőrzi és tanúsítja, hogy az érintett termékek megfelelnek a közösségi típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak, és teljesítik a rájuk vonatkozó irányelv követelményeit. A bejelentett szervezet köteles meghatározott vizsgálatokat, tesztek végezni annak megállapítása érdekében, hogy a termék megfelel-e a vonatkozó irányelv követelményeinek. Az ellenőrzés történhet úgy, hogy minden terméket megvizsgáljanak és tesztelnek, de lehetséges statisztikai ellenőrzés is.

Egyedi ellenőrzés

A „G” modul az egyedi ellenőrzéshez kapcsolódik. A gyártó (vagy képviselője) biztosítja azt, és nyilatkozik arról, hogy az egyedi termékekre kiállították az előírt tanúsítványt. A tanúsítvány igazolja, hogy az egyedi termékkel kapcsolatban a bejelentett szervezet elvégezte a szükséges vizsgálatokat.

Teljes minőségbiztosítási eljárásrend

A „H” modul a teljes minőségbiztosítási eljárási rendjét jelenti. A gyártó (vagy képviselője) biztosítja azt, és nyilatkozik arról, hogy az érintett termékek teljesítik a rájuk vonatkozó irányelv követelményeit. A gyártó köteles jóváhagyott minőségügyi rendszert működtetni a gyártás, a végső termékellenőrzés és a tesztelés területén, melyet a felügyeletért felelős szervezet meghatározott módon ellenőriz. A gyártó – megfelelően részletezett csatolt dokumentumok

alapján – kérelmezi a minőségbiztosítási rendszer jóváhagyását a bejelentett szervezettől.

A felügyelet célja, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy a gyártó megfelelően teljesíti a jóváhagyott minőségügyi rendszerből eredő kötelezettségeit. Ennek érdekében a bejelentett szervezet jogosult és köteles ellenőrizni a gyártó tevékenységét, a gyártó pedig köteles együttműködni a felügyeletet gyakorló szervezettel.

Összegzés

CE jelölés nélkül a különböző irányelvekben szereplő termékek nem hozhatók forgalomba az Európai Unió területén.

A jelölés nem a fogyasztók tájékoztatását szolgálja, és nem garantál minőségi jellemzőket. A jelölés célja, hogy a közigazgatási szervek számára lehetővé tegye annak biztosítását, hogy a forgalomba hozott termékek megfelelnek az irányelvek rendelkezései által támasztott követelményeknek, különös tekintettel a felhasználók és vásárlók egészségére és biztonságára.